

ELŐTERJESZTÉS

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról szóló értékelés
kiegészítése

Tisztelt Képviselő-testület!

Pomáz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 102/2017.(V.17.) Ök. határozatával elfogadta Pomáz 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról szóló átfogó értékelését. A Pest Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális Osztálya az átfogó értékelés kiegészítését javasolta az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása, a felügyeleti szervek ellenőrzései során tett megállapítások bemutatása, a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása és a település és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása és a bölcsődei ellátás tárgyában.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az értékelésre vonatkozó kiegészítés előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslat szerint elfogadni szíveskedjen.

Pomáz, 2017. augusztus 31.

Szabóné dr. Bartholomaei Krisztina
jegyző

Határozati javaslat:

/2017. () sz. Ök. határozat

Pomáz Város Önkormányzat Képviselő-testülete szavazattal elfogadja a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról szóló, 102/2017. (V.17) Ök. határozattal elfogadott átfogó értékelés kiegészítését.

Határidő: azonnal

Felelős: Vicsi László, polgármester
Szabóné dr. Bartholomaei Krisztina, jegyző

**Pomáz Város Önkormányzat Képviselő-testületének
102/2017.(V.17.) Ök. határozatával elfogadott
2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról szóló átfogó
értékelésének
kiegészítése**

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja:

A 2016 január 1-jétől a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján egyesült a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatás, a családsegítő szolgálat beleolvadt a gyermekjóléti szolgálatban, és a Szociális Szolgáltatási Központ tagintézményeként működik.

A Szolgálat **személyi feltételei** a jogszabályi előírásoknak megfelelnek, mind a végzettség tekintetében, mind a szakmai létszámot illetően. (6 fő).

Működésének tapasztalata:

A törvényhozó külön választotta a helyi Szolgálatok és a Járási Központok feladatait. Tapasztalataink szerint nehéz feladat elé állította a Szakembereket a feladatok elosztásával, a kompetencia határok meghúzásával kapcsolatban.

- A Szolgálatunknál gondozott személyek száma 2016-ban: 277 fő (családok száma :141 db)
- Egyszeri alkalommal segített személyek száma: 171 fő (családok száma: 68 db)
- Együttműködési megállapodás alapján gondozott gyermekek száma: 124 fő
- Egyszeri alkalommal segített gyermekek száma: 33 fő
- Védelembe vett gyermekek száma 2016-ban: 24 fő
- Nevelésbe vett gyermekek száma 2016-ban: 2 fő
- Utógondozott gyermekek száma 2016-ban: 2 fő

Gyermekek veszélyeztetettségének oka:

A gyerekeknél a magatartási problémák sok esetben jelentkeznek, melyet az óvoda, iskola jelez a Szolgálatunk felé. A tanköteles diákok igazolatlan hiányzásai túlnyomórészt a sokproblémás családoknál jelentkező nevelési problémák és a hiányosságok következményei. Gyakori probléma Szolgálatunknál az elhanyagolás, a nem megfelelő szülői gondoskodás, a testi és ruházati higiénia hiányossága, ápolatlanság, életkornak nem megfelelő mennyiségű és minőségű étel, melynek során a gyermek alapvető szükségletei sincsenek kielégítve. A rossz szocializáció következményeként jelentkezik az iskolában a sajátos nevelési igény, a rossz tanulmányi eredmény és a magatartási problémák gyakorisága.

A nagyszámú betelepülés hatására a lakáskörülmények romlása tapasztalható. Évről-évre gyakoribb probléma az alacsony jövedelemmel, vagy jövedelemmel nem rendelkező betelepülők számának emelkedése. Általában ezek a családok vagy a Pomázon élő rokonaikhoz költöznek be, ami gyakran amúgy is szűkös a népes családok számára, tovább rontva a családok életminőségét, vagy rossz, gyakran lakhatásra alkalmatlan épületeket vesznek ki albérlés címen. Ezekben a lakásokban sokszor még az alapvető feltételek is hiányoznak, pl. nincs fűtési lehetőség, esetenként életveszélyes az épület. A kamaszkorba lépő gyermekeknél a jelzett problémák hátterében, többségében a helyes szülői nevelési attitűdök hiányoznak.

Gyakori probléma a családon belüli konfliktus, bántalmazás. A felsorolt problémák általában nem önállóan jelennek meg a családban, hanem halmozottan. Sokszor az anyagi nehézség szüli a konfliktusokat, amik agresszióhoz vezetnek.

Válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása:

2016-ban egy krízishelyzetben lévő várandós anyát gondoztunk. Az édesanyánál fő problémaként jelent meg a feltételezett drogfogyasztás, a nem megfelelő lakáskörülmény, a jövedelem hiánya és az anya labilis, ingerlékeny, fenyegető, agresszív viselkedése. Az anyát a védőnő jelzését követően vettük gondozásba, mert a szükséges vizsgálatokat (terhesség tényének megállapítása) sem végeztette el, csak később a Szolgálatunk közreműködésével. Ennek okaként javasoltuk a méhmagzati gondnok kirendelését. A gondnok és Szolgálatunk közbenjárásával pszichoterápiára közvetítettük. A lakás és anyagi problémáinak megoldására tett javaslatunkat nem fogadta meg, ezért az újszülött kisfiút nevelőszülőknél helyezték el. Szoros kapcsolatban vagyunk budapesti Anyaotthonokkal, így szükség esetén oda tudunk krízishelyzetben lévő Édesanyákat elhelyeztetni, amennyiben vállalják az ottani feltételeket és szabályokat.

Családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása:

A Szolgálat feladata, hogy a gyermek vérszerinti családjába visszakerülését elősegítse. A feladatokat a Gondozási-nevelési Terv előirányzott tervei alapján végezzük. A családsegítő és az esetmenedzser a szülőket abban segíti, hogy családi körülményeik (anyagi és lakáskörülményeik, életvezetésük, pszichés problémáik kezelése, nevelési attitűdjük változtatása stb.) alkalmasak legyenek arra, hogy a gyermek ismét vérszerinti családjában nevelkedhessen. Sajnos tapasztalataink azt mutatják, hogy erre igen kevés az esély, a szülők nem hajlandók vagy nincs is rá anyagi lehetőségük, hogy körülményeikben, életmódjukon változtassak.

Igyekszünk motiválttá tenni a szülőket a kapcsolattartásra, esetleges anyagi akadályok leküzdésére történő segítségnyújtás, dologi adományhoz való hozzásegítés lehetőség révén (tartószélelmiszer, ruha,- cipő, tanszer,- játék, bútor,- háztartási eszközök).

2016-ban 2 gyermek (testvérek) került haza vérszerinti családjukhoz a nevelőszülő családjából.

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

A jelzőrendszer tagjainak száma több mint 50, elérhetőségeiket rendszeresen frissítjük. A 2016-os évben a megelőző évekhez hasonlóan az oktatási-nevelési, ill. az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények részéről érkezett a legtöbb jelzés. Ezen kívül a Rendőrség, a Családsegítő –és Gyermekjóléti Szolgálatok és hatósági személyek szintén rendszeresen küldtek jelzéseket. Valamint a magánszemélyektől is több esetben kaptunk jelzéseket.

2016-ban érkezett jelzések száma: 127.

Ebből: Iskolák: 52,
Óvodák: 10,
Védőnői Szolgálat: 25,
Rendőrség: 8,
Gyermekvédelem: 16,
Magánszemélyek: 16 db.

18 év alatti gondozottjainknál a leggyakoribb problémák: igazolatlan iskolai hiányzás, óvodakötelezettség elhanyagolása, magatartási és teljesítményi problémák, fizikai

elhanyagolás, anyagi nehézségek, csavargás, lopás, védőnői szolgálattal való együttműködés visszautasítása, nevelési-gondozási problémák.

Évről évre felmerül problémaként, hogy sem a gyermekorvosi, sem a felnőtt háziorvosi szolgáltatást nyújtó kollégák részéről nem érkezik megfelelő mennyiségű jelzés. Feltételezésünk szerint e mögött gyakran a jelzési kötelezettség vagy a diszkréció, orvosi titoktartás- ehelyütt indokolatlan- dilemmája húzódhat. Az idei évtől a korábbi tendencia pozitív változást mutat.

A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátás igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok:

2016 évben Szolgáltatunknál nem volt átmeneti gondozásban részesülő gyermek. A korábbi évek tapasztalatai szerint néhány esetben előfordult, hogy szükség lett volna gyermekek átmeneti otthonában való elhelyezésre, de sajnos amiatt, hogy sem a járásban, sem pedig Pest megyében nincs ilyen intézmény - országos fenntartású intézménybe bekerülni nagyon nehéz túljelentkezés miatt – ebből adódóan erre nem kerülhetett sor.

Bölcsődei ellátás

Pomáz településen 1962 óta működik bölcsőde. A bölcsődei szolgáltatás biztosítása a hatályos szabályozás értelmében gyermekjóléti szociális kötelező önkormányzati feladat. A bölcsőde korábban 40 férőhelyes volt, 2010 szeptemberétől az intézmény felújítását, bővítését követően a felvehető gyermekek maximális létszáma 78 főre emelkedett. A speciális csoportban pedig 6 fő SNI-s gyermek gondozható, fejleszhető 0-6 éves korig.

A bölcsőde igénybe vételének alakulása 2016 évben:

Pomázi Hétszínvirág Óvoda- Bölcsőde Pomázi Bölcsőde			Összesítő kimutatás (spec. Csoporttal együtt)						
Év	Hónap	Nyitvatartási napok száma	Férőhelyek száma	Beíratott gyermekek száma	Lehetséges ellátási napok száma	Teljesített ellátási napok száma (jelenlét)	Naponta beírt gyermekek száma (hiányzók is)	Kihasznátság (%)	
								Ellátott gyermekekhez viszonyítva	Beíratott gyermekekhez viszonyítva
2016	január	20	78	78	1560	1044	1529	66,92	98,01
	február	21	78	78	1638	1117	1603	68,19	97,86
	március	21	78	78	1638	836	1609	51,04	98,23
	április	20	78	78	1560	1114	1553	71,41	99,55
	május	21	78	78	1638	1303	1626	79,55	99,27
	június	22	78	77	1716	1143	1644	66,61	95,80
	július	21	78	71	1638	458	1475	27,96	90,05
	aug.	8	78	75	624	303	575	48,56	92,15
	szept.	22	78	69	1716	1233	1430	71,85	83,33
	október	21	78	69	1638	1057	1478	64,53	90,23
	nov.	21	78	71	1638	927	1467	56,59	89,56
	dec.	17	78	71	1326	727	1205	54,83	90,87
Összesen		235			18330	11262	17194		

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

2016-os évben az ellenőrzés során nem tártak fel hiányosságot intézményünknel.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések):

Sajnos a Járásunkban nincsenek átmeneti otthonok, ami kistérségünkben jelentős problémát okoz. Gyermek átmeneti otthona hiányában azokat a gyerekeket, melyeknek a szülői átmeneti gondokkal küzdenek, gyakran szakellátásba kell utalni. Családok átmeneti otthona szintén nincsen térségünkben, így a lakhatás esetleges megszűnése miatt, a gyerekek szakellátásba kerülhetnek, a szülők hajléktalanná válhatnak, ezzel a családok teljes szétszakadása következhet be.

Korábbi évek alapján figyeltünk fel arra a jelenségre, hogy az iskoláskor beköszöntével ugrásszerűen megnő a jelzések száma, melyben a pedagógusok elhanyagolást, gyermeknevelési problémát, magatartás-és teljesítményzavart jeleznek. Mivel feltételezhető, hogy ezek a problémák nem új keletűek, hanem a gyermek óvodás éveiben is jelentkeztek, ezért arra a következtetésre jutottunk, hogy érzékenyíteni kell az óvodapedagógusokat arra, hogy szakemberként figyeljék a családokban a gyermek szerepét. Az elhanyagolás mellett, mely leginkább szembeűnő, veszélyeztető tényező- a gyermekek felé nyújtott túlzott szülői elvárások teljesítése, az emiatt kialakuló szorongásos, depresszív gyermekekre való odafigyelés, és ezek felismerése is nagyon fontos. Valamint fontos feladatunk, hogy ezek felismerése után a jelzés fontosságát tudatosítsuk a szakemberekben. Mivel az óvodában a szülők naponta személyes kapcsolatba kerülnek az óvodapedagógusokkal, ezen találkozások során kell alkalmat találniuk az esetlegesen felmerülő problémákra, felvetésekre, tájékoztatásokra, valamint ezek megoldásának keresésére.

A Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde Pomázi Bölcsőde tagintézményére vonatkozóan terv készült a csoportok megfelelő játéktérrel való ellátásához. A bölcsőde udvarára, annak lejtős terepét kihasználva csúszda került lehelyezésre. A terv szerint a továbbiakban több mobil játék, süllyesztett és nagyobb homokozó és az épületben só szoba és játszóház kerül kialakításra.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

KEF

2015. óta működik Pomázon a Kábítószer Egyeztető Fórum, amely lehetőséget teremt a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol, illetve kábítószer fogyasztás ellenes prevencióra.

Karitásztár

Az Erzsébet Alapítvány által működtetett Karitásztár, amely a rászoruló családok részére tud hideg élelmiszert és ruhát, egyéb háztartási eszközöket, bútort biztosítani.

Települési Bizottsági pályázatok

Az Önkormányzat Szociális Bizottsága, illetve Kulturális és Sport Bizottsága évente ír ki pályázatot a civil szervezetek részére. Ennek keretében támogatásra kerülnek rendszeresen olyan pályázatok, amelyek iskolás korú gyerekek részére egészségtudatos/kábítószerellenes vetélkedőket szerveznek.

Kutyaterápiás program

2016. év során NCSSZI által meghirdetett drog prevenciós pályázaton nyertünk 800 000 Ft összegű támogatást, melyet kutyaterápiás csoport működtetésére fordítottunk a veszélyeztetett gyerekek számára képzett oktató vezetésével.

Álláskeresők klubja:

Az álláskeresést segítjük információkkal, önéletrajz írásának tanításával, internetes álláskeresési lehetőséggel, telefonálási lehetőséggel. Tanácsokat adunk öltözködésről, az állásinterjú elvárt viselkedéséről és más hasznos témákkal kapcsolatban.

Baba-Mama Börze:

Adomány gyűjtést szervezünk rendszeresen ruha-, cipő-, háztartási eszközök-, játékok témakörben, melyeket ingyenesen osztunk ki rászoruló családoknak.

Auchan áruházban gyűjtés

Karácsony és az iskolai tanév kezdése előtt gyűjtést tartunk az áruházban, ahol szívesen fogadunk tartósélelmiszert és tanszereket a felajánló vásárlóktól. Az adományokat a nehéz anyagi helyzetben élő családok között osztunk ki.

Ünnepre hangolódás:

Hétfégi családi programot hirdettünk Karácsony és Húsvét előtt, hogy az ünnepek meghittségét erősítsük a családokban, kézműves foglalkozás, kreatív készülődés mellett.

Pomáz, 2017. augusztus 31.

Szabóné dr. Bartholomaei Krisztina
jegyző